

една и същата, то намъ ся чини, че звѣздытѣ сѫ приичены неподвижно на небесный сводъ; а самытъ сводъ ся върти по направление отъ О къмъ W около правата линия, която преминува презъ мястото на наблюдението и пресича небесный сводъ близо при онова място, дѣто ся намира полярната звѣзда; а другата точка отъ пресичанието на тѣзи права линии съ небесный сводъ ся намира въ това полуширне на сводътъ, което лежи подъ горизонть.

Линията, около която по видимому ся върти небесный сводъ, нарича ся ось на свѣтътъ; а точкытѣ на пресичанието на таѣ линии съ небесный сводъ — полюси; при това онзи, който ся види надъ нашия горизонтъ, нарича ся сѣверенъ; а противуположниятъ, който е невидимъ за насъ — юженъ.

6. НЕПОДВИЖНЫ ЗВѢЗДЫ, ПЛАНЕТЫ, КОМЕТЫ. Казахме вече че когато ся мърда небесный сводъ относителнитѣ положения на звѣздытѣ и групироката имъ си оставатъ неизмѣнни; впрочемъ има малко число звѣзды, които съставлятъ исключение изъ това общо правило. Когато наблюдаваме звѣздното небе въ течението на нѣколко нощи наредъ, можемъ да забелѣжимъ, че някои звѣзды сѫ измѣнили положението си относително на съсѣднитѣ съ тяхъ; тѣ ся отдалечили отъ едни и ся приближили къмъ други, тогава когато положението на тѣзы дирниятѣ относително една къмъ друга си останало безъ измѣнение. Такива звѣзды, кои имѣтъ собственно движение между другытѣ, ся наричатъ планеты или блуждающы звѣзды; а онѣзы, на които относителното положение си остава едно и сѫщото — неподвижни звѣзды или само звѣзды. Старытѣ причислявали къмъто планетытѣ слънцето и луната, защото тѣзы двѣ свѣтила сѫщо така ся мърджатъ между неподвижнитѣ звѣзды. Внимателниятъ и привичниятъ наблюдателъ даже съ просто око, само по блясъкътъ може да отличи звѣздата отъ планетата. Въ блясъкътъ на първата ся забелязва някъкво си блящаукане; напротивъ дирната сияе отъ равенъ спокоенъ свѣтъ. А въ трѣбътъ, това отличие ся още по забелязва: звѣздата ся представя като бляскава точка, а планетата като малъкъ кръжецъ съ по голямъ или съ по малъкъ диаметръ, споредъ силата на телескопътъ.